

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมตำรวจได้กำหนดแนวทางด้านการพัฒนาการบริหารงานกำลังพล โดยให้กองบัญชาการศึกษา วิเคราะห์กำหนดขั้นตอน วิธีการเพื่อคัดเลือกบุคคลภายนอกที่มีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และวิชาชีพตำรวจ เข้ารับการฝึกอบรมและบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ (แผนกรมตำรวจแม่บทฉบับที่ 1:136-2530)

กองบัญชาการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจ และหน้าที่รับผิดชอบในการสรรหาและสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนตำรวจและให้การศึกษาฝึกอบรมให้ได้รับความรู้ ทักษะ ทักษะคิดและมีความยุติธรรมคุณธรรมสมกับการรับราชการตำรวจ หรือการเป็นตำรวจอาชีพ การดำเนินการได้ยึดหลักระบบคุณธรรม (Merit System) และความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง จึงพยายามหาวิธีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการสอบคัดเลือกทุกรูปแบบ ไม่เปิดช่องโอกาสให้มีการกระทำความผิด โดยให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนในการตรวจสอบ และประชาสัมพันธ์การดำเนินการในการสอบคัดเลือกให้ประชาชนทราบอย่างกว้างขวาง

ในการดำเนินงานการสอบคัดเลือก กองบัญชาการศึกษาได้มีคำสั่งให้กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 1-9 และกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาลกระทำการโดยอาศัยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีประเภทบุคคล ลักษณะที่ 11 บทที่ 1 ว่าด้วยการรับสมัครและการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจอย่างเคร่งครัดตลอดมา

วิธีการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเรียนในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 4 ได้ทำเป็นกระบวนการตั้งแต่ การประกาศรับสมัคร การรับสมัคร การสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (พลศึกษา และสัมภาษณ์) การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบข้อเขียน การสอบข้อเขียน การออกข้อสอบการพิมพ์ข้อสอบ การสอบภาคความรู้ทั่วไป (สอบข้อเขียน) การประกาศผลการสอบ การตรวจร่างกาย สืบความประพฤติ ประกาศรายชื่อผู้สอบได้ตัวสำรอง รายงานตัวเข้าเป็น

นักเรียนพลตำรวจจากชั้นตอนแรกจะประกาศรับสมัครในเดือนตุลาคมของทุกปี และจะมาสิ้นสุดในเดือนมกราคม ในปีถัดไป ซึ่งในแต่ละกระบวนการนอกจากจะดำเนินการตามตัวกฎหมายระเบียบ กฎเกณฑ์แล้วจะต้องมีคณะกรรมการ โดยประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งผู้บังคับการขึ้นไป เพื่อทำหน้าที่และเป็นตัวแทนผู้บัญชาการศึกษา ไปควบคุมดูแล อนุกรรมการ ซึ่งประจำอยู่ในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล และกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล โดยมีผู้กำกับการ เป็นประธานอนุกรรมการ เพื่อมิให้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบคำสั่งของกรมตำรวจ หากผู้ใดฝ่าฝืนก็ได้รับโทษทางอาญาและถูกไล่ออกจากราชการทันที

อนึ่งในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล 4 ทั้ง ๆ ที่กระทำการเป็นกระบวนการ โดยยึดหลักคุณธรรมและความยุติธรรม แต่มีการเขียนคำร้องเรียนเขียนบัตรสนเท่ห์ร้องเรียนผ่านทางสื่อมวลชนและผู้บังคับบัญชาชั้นสูงตลอดมา มีการกล่าวหาคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ ดำเนินการไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม กระทำการส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบเรียกรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นานา ซึ่งส่งผลกระทบต่อกรมตำรวจเป็นอย่างมาก จึงเห็นสมควรศึกษาหาประเด็นปัญหาว่า มีปัญหาหรือปัญหานั้นเกิดจากความไม่เหมาะสมของกระบวนการสอบคัดเลือก หรือวิธีการดำเนินงานหรือสาเหตุของความไม่มีประสิทธิภาพของกระบวนการสอบคัดเลือกฯ จึงสนใจที่จะศึกษาที่มาและสาเหตุประเด็นปัญหาของกระบวนการ และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลภายนอกเข้าเรียนในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล 4 ตลอดทั้งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานให้บริสุทธิ์ยุติธรรม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความเหมาะสมของกระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจนครบาล 4
- 2) เพื่อศึกษาสาเหตุของความไม่มีประสิทธิภาพของกระบวนการสอบคัดเลือกบุคคล
- 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนากระบวนการสอบคัดเลือกบุคคล

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลในด้านความเหมาะสมของกระบวนการสอบคัดเลือก และศึกษาสาเหตุที่ก่อให้เกิดการขาดประสิทธิภาพของกระบวนการสอบคัดเลือก โดยเฉพาะในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 4 ขอนแก่น

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เป็นข้าราชการตำรวจและนักเรียนพลตำรวจที่สังกัดกองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 4 จังหวัดขอนแก่น มีความเข้าใจในแบบสอบถามและให้ข้อมูลด้วยความจริงใจ

1.5 คำนิยามศัพท์

- 1) การคัดเลือกบุคคลเข้าเรียน หมายถึง การกลั่นกรองหาบุคคลที่เหมาะสมเข้าเรียนหรือฝึกอบรมจากบรรดาผู้สมัคร โดยยึดถือนโยบายของกองบัญชาการศึกษา กรมตำรวจ เพื่อให้แน่ใจว่าการคัดเลือกเป็นไปอย่างถูกต้องไม่มีอคติต่อผู้สมัครคนใด
- 2) การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเรียน หมายถึง วิธีปฏิบัติการอย่างมีระบบ ซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเพื่อรับเข้าเรียนหรือฝึกอบรมในกองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 4
- 3) กระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนคือ กระบวนการที่นำหลักการและวิธีการต่าง ๆ มาดำเนินการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้ามาเรียนในตำแหน่งที่กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 4 ประกาศรับ
- 4) กองบัญชาการศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตบุคลากรตำรวจ เพื่อให้ได้กำลังพลที่มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติภารกิจทางด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

5) กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร หมายถึง หน่วยราชการที่สังกัดกองบัญชาการ ศึกษาทำหน้าที่ในการฝึกอบรมนักเรียนพลตำรวจ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการผลิตกำลังพลตำรวจ ตั้งอยู่ที่ขอนแก่น นครราชสีมา สระบุรี นครปฐม ชลบุรี นครสวรรค์ ลำปาง สุราษฎร์ธานี และยะลา ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 4 ขอนแก่น

6) นักเรียนพลตำรวจ หมายถึง ผู้ที่สามารถสอบผ่านขั้นตอนทุกขั้นตอนแล้ว และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำแหน่งลูกแถวประจำกองร้อย 1-6

7) ข้าราชการตำรวจ หมายถึง ข้าราชการซึ่งรับราชการในกรมตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือน ประกอบด้วย

7.1 ชั้นพลตำรวจ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจกองประจำการ พลตำรวจสำรอง พลตำรวจสำรองพิเศษ พลตำรวจสมัคร

7.2 ชั้นประทวน ได้แก่ ลิบตำรวจตรี ลิบตำรวจโท ลิบตำรวจเอก จำลิบตำรวจ นายดาบตำรวจ

7.3 ชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ ผู้มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ทำให้ทราบถึงความเหมาะสมของกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจ ซึ่งข้อมูลนั้นสามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอบคัดเลือกให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น.

2) ทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้กระบวนการสอบคัดเลือกขาดประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

3) ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการสอบคัดเลือกนักเรียนพลตำรวจในครั้งต่อ ๆ ไป